

בש"פ 2465/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2465/20

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד בעמ"ת 2090-04-20 מיום
2.4.2020 שניתנה על ידי סגן הנשיאה י' שינמן

בשם המבקש:

עו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (סגן הנשיאה י' שינמן) בעמ"ת 2090-04-20 מיום 2.4.2020, שבו התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (השופט א' אורן) במ"ת 48953-02-20 מיום 31.3.2020, ונקבע כי המבקש יעצר מאחורי סורג ובריח, ולא באיזוק אלקטרוני.
2. נגד המבקש הוגש ביום 19.2.2020 כתב אישום ובו 3 סעיפי אישום המייחסים לו בסך הכול 3 עבירות של אימים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועבירה אחת של תקיפת בן זוג, לפי סעיפים 382(ב) ו-379 לחוק זה, כולן כלפי פרודתו.

לצד כתב האישום התבקש מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

ביום 24.2.2020 הסכים המבקש לקיומן של ראיות לכאורה נגדו, ובית משפט השלום ביקש משירות המבחן תסקיר מעצר על המבקש. תסקיר כאמור לא התקבל, אולם הוגש דוח אבחון (להלן: הדוח) שניתן לצורך הליך נוסף המתנהל נגד המבקש.

לפי הדוח, המבקש מתמודד עם "הנמכה קוגניטיבית" וליקויים נפשיים, "בפרט אימפולסיביות וחוסר יכולת קיצונית של שליטה בדחפים וויסות רגשי"; אינו מסוגל "לסייע בצורה סבירה" בניהול ההליך נגדו ואינו כשיר לעמוד לדין "במצבו כיום"; ולא ניתן לקבוע בוודאות אם היה יכול להימנע מביצוע המיוחס לו. עוד צוין כי "דרגת הליקוי בכושרו השכלי אינה ברמה שפוטרת אותו מאחריות פלילית למעשיו".

לשלמות התמונה יצוין כי בהליך הנוסף התבקשו הבהרות מוועדת האבחון (ת"פ (שלום רמ') 69890-07-18 (3.3.2020) (השופט ר' גלט)), וכי מהחלטת בית המשפט המחוזי מושא הבקשה שלפני עולה כי הוועדה אינה מתכנסת בימים אלו לנוכח מגפת הקורונה, ועל כן טרם הוגשו הבהרות.

3. בית משפט השלום קבע כי מאחר שהתביעה טרם הביעה אז עמדה בהתייחס לדוח, יש לתת לו "משקל" אולם "להכריע בהתחשב בסיכון הנשקף" מהמבקש.

צוין כי עומדות לחובת המבקש הרשעות קודמות, בהן אחת בגין איומים ותקיפת בן זוג כלפי פרודתו, וכי תלוי נגדו עונש מאסר מותנה שנגזר באותו הליך. מנגד, נקבע כי לממצאים בדוח "ישנן השלכות לענייננו" – ובלעדיהם כנראה הייתה התוצאה שונה – ולאור תקנות שעת חירום (דיוני מעצרים), התש"ף-2020, המחייבות לשקול את הסיכון לעצורים בבית מעצר להידבק בנגיף הקורונה, הוחלט לעצור את המבקש במעצר באיזוק אלקטרוני בתנאים המנויים בהחלטת בית משפט השלום.

4. ערר המשיבה לבית המשפט המחוזי התקבל, ונקבע כי המבקש יעצר מאחורי סורג ובריוח.

בית המשפט המחוזי עמד על מסוכנותו של המבקש, על כך שמהדוח עולה "חוות דעת קיצונית וחמורה" לגביה, כגון חוסר יכולת לווסת דחפים, נטייה לפרוץ גבולות, חוסר עכבות, חוסר שליטה, העדר יראה מפני אנשי שב"ס ומפני ההליך המשפטי. עוד נזכרו עברו הפלילי של המבקש, העובדה ששב על מעשים שנשא בגינם עונש מאסר עד לפני כמה חודשים, וחומרת המיוחס לו בתיק דנן.

בהעדר תסקיר שירות מבחן נקבע כי לא ניתן לאיין את מסוכנות המבקש, בפרט כלפי המתלוננת, וצוין כי על אף מגפת הקורונה אין מדובר במקרה חריג שניתן להתעלם בו מהשיקולים הרגילים בסוגיית המעצר.

5. מכאן הבקשה שלפני להשיב על כנה את החלטת בית משפט השלום.

נטען כי עולה שאלה משפטית עקרונית בדבר המשקל שיש לתת בהליך מעצר לדוח ועדת אבחון שלפיו אדם אינו כשיר לעמוד לדין, מחמת ליקוי בכושרו השכלי. כך, מאחר שמסקנה זו משפיעה הן על קיומן של ראיות לכאורה, הן

על קיומה של עילת מעצר, הן על בחינת חלופת מעצר. עוד נטען כי בנסיבותיו המיוחדות של המבקש מביאה החלטת המעצר ל"פגיעה ממשית וקשה בחירותו", וכי השוני בהחלטות הערכאות קמא מצדיק אף הוא רשות לערער.

6. דין בקשת הרשות לערור להידחות.

כידוע, רשות לערור ב"גלגול שלישי" על החלטה בעניין מעצר תינתן רק במקרים שבהם מתעוררת שאלה משפטית החורגת מעניינו של המבקש, או שמתרחשת פגיעה חריגה וקיצונית בו (בש"פ 1226/20 אוסעדון נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.2.2020)). ענייננו אינו נמנה עם מקרים אלו.

כפי שמציין המבקש, הקביעה כי אינו כשיר לעמוד לדין אינה צפויה להביא לזיכיון, אלא לנקיטת דרכי טיפול כלפיו. אלו מיועדות להבטיח את ביטחון הציבור ושלומם. על כן אין לומר כי הדוח מושא הבקשה עשוי להשפיע על הראיות לכאורה – אשר קיומן הוסכם בערכאות למטה – ולטעמי אף עילת המעצר שעניינה מסוכנות אינה מושפעת מכך. ממילא, בחינתה של חלופת מעצר נערכת במצב זה לפי נסיבות העניין, ובסוגיה זו אין לפניי אלא השגה על החלטת הדין בנסיבותיו הפרטיות של המבקש.

אף לנוכח מצבו הקוגניטיבי של המבקש, מגפת הקורונה והשוני במסקנות הערכאות הקודמות לא מצאתי כי מעצרו הממשי יביא לפגיעה חמורה בו המצדיקה רשות לערור בנסיבות העניין. השיקולים המנויים בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מבהירים מדוע קבע את שקבע, ואין עילה להתערב בכך, ודאי לא ב"גלגול שלישי".

לפני סיום אציין כי מהחלטתו של בית משפט השלום עולה כי התיק קבוע לשיבת תזכורת ביום 17.6.2020, והתבקשה הגשת תסקיר מעצר עד ל-15.6.2020 (על עריכת תסקירי מעצר גם בימי מגפת הקורונה ראו פרוטוקולי הדיונים לפני השופט א' שטיינבבש"פ 2378/20 שקיראת נ' מדינת ישראל (7.4.2020) ובבש"פ 2391/20 עבדייב נ' מדינת ישראל (7.4.2020)). בהתאם להתפתחויות עד אז ובמהלך אותו דיון, יהיה ניתן לבקש עיון חוזר בשאלת מעצרו של המבקש, ובית המשפט יעשה כחוכמתו.

7. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התש"ף (19.4.2020).

ש ו פ ט